בס"ד

פרשת וילך

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com

תוכן העניינים

וילך משה (דברים לא, יד) 4

ז וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו... (דברים לא, ז) 4

כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת-הָעָם הַזֶּה אֶל-הָאָרֶץ... (דברים לא, ז) 6

י וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ... (דברים לא, י–יב) 7

" בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא " 9

תַּרְגּוּם לְעִבְרִית
יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין... 10 11

וְהַפֵּר 13

וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי-אֵין... (דברים לא, יז–יח) 13

הֲלֹא עַל כִּי-אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי... (דברים לא, יז) 14

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד... (דברים ו, ד–ט) 14

אח"כ צוותה אותנו התורה " יטוְעָתָּה... 16

שִׂימָה בְּפִיהֶם (דברים לא, יט) 17

לתת שכר למביאיהם 19

בס"ד

פרשת וילך

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

דברים פרק לא

א וַיֵּלֶךְ, מֹשֶׁה; וַיְדַבֵּר אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֶל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. ב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, בֶּן-מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם--לֹא-אוּכַל עוֹד, לָצֵאת וְלָבוֹא; וַהשם אָמַר אֵלַי, לֹא תַעֲבֹר אֶת-הַיַּרְדֵּן הַזֶּה. ג השם אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ, הוּא-יַשְׁמִיד אֶת-הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ--וִירִשְׁתָּם; יְהוֹשֻׁעַ, הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ, כַּאֲשֶׁר, דִּבֶּר השם. ד וְעָשָׂה השם, לָהֶם, כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחוֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי, וּלְאַרְצָם--אֲשֶׁר הִשְׁמִיד, אֹתָם. ה וּנְתָנָם השם, לִפְנֵיכֶם; וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל-הַמִּצְוָה, אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם. ו חִזְקוּ וְאִמְצוּ, אַל-תִּירְאוּ וְאַל-תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם: כִּי השם אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ--לֹא יַרְפְּךָ, וְלֹא יַעַזְבֶךָּ. {ס} ז וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ, וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל-יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ-כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת-הָעָם הַזֶּה אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע השם לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם; וְאַתָּה, תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם. ח וְהשם הוּא הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ, הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ--לֹא יַרְפְּךָ, וְלֹא יַעַזְבֶךָּ; לֹא תִירָא, וְלֹא תֵחָת. ט וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה, אֶת-הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וַיִּתְּנָהּ אֶל-הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי, הַנֹּשְׂאִים אֶת-אֲרוֹן בְּרִית השם; וְאֶל-כָּל-זִקְנֵי, יִשְׂרָאֵל. י וַיְצַו מֹשֶׁה, אוֹתָם לֵאמֹר: מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים, בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה--בְּחַג הַסֻּכּוֹת. יא בְּבוֹא כָל-יִשְׂרָאֵל, לֵרָאוֹת אֶת-פְּנֵי השם אֱלֹהֶיךָ--בַּמָּקוֹם, אֲשֶׁר יִבְחָר: תִּקְרָא אֶת-הַתּוֹרָה הַזֹּאת, נֶגֶד כָּל-יִשְׂרָאֵל--בְּאָזְנֵיהֶם. יב הַקְהֵל אֶת-הָעָם, הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף, וְגֵרְךָ, אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ--לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ, וְיָרְאוּ אֶת-השם אֱלֹקיכֶם, וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת, אֶת-כָּל-דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. יג וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא-יָדְעוּ, יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ-לְיִרְאָה, אֶת-השם אֱלֹקיכֶם: כָּל-הַיָּמִים, אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל-הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת-הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה, לְרִשְׁתָּהּ. {פ}

וילך משה

דברים לא, יד

שמואל הנביא הלך לכל ישראל. כל לילה היה לן בעירה אחרת. מלמד תורה את ישראל. לגבי משה רבינו עם ישראל היה בא אליו. מדוע הוא לא הלך לישראל ? משום שהיה מלך. הוא היה המלך הראשון של ישראל. מלך שמחל על כבודו לא מחול. הוא ישב במקומו ועם ישראל היה בא אליו. הרוצה את הרב יבוא אליו. שמואל הנביא היה נביא והלך לכל ערי ישראל.

- **לרש"י היתה קושיה: איך משה מוחל על כבודו והולך לבתים של ישראל?**

והתשובה היא, שבפסוק שאחרי כתוב: "וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, בֶּן-מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם-לֹא-אוּכַל עוֹד, לָצֵאת וְלָבוֹא;", דהיינו, זהו יומו האחרון, ז' באדר, והוא איננו מלך. המלכות עברה לִיהוֹשֻׁעַ. מכיוון שהוא כבר לא מלך אז יכול היה ללכת אל בתי ישראל. הגמרא אומרת, שהוא הלך ל 600,000 אוהלים. הוא אמר להם, הרבה ציערתי אתכם. הרבה הטרחתי אתכם. הרבה הוכחתי אתכם. תמחלו לי. תתפללו עלי.

> **ז וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ, וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל-יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ--כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת-הָעָם הַזֶּה, אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע השם לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם; וְאַתָּה, תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם.**
>
> דברים לא, ז

הרב צריך שתהיה לו ענווה וצריך שיהיה סבלן ורחמן, אבל לא יותר מדי. "דָּבָר אחד לדור ואין שני דברין לדור" (בבלי, מסכת סנהדרין - דף ח', עמוד א')". כשאתה רוצה להנהיג את הציבור אתה חייב להיות חזק. אם המנהיג יהיה רכרוכי, לא תהיה עמדה. בלב תהיה רחמן ורגיש אבל בחוץ תראה תקיפות. לכן, כתוב "לעיני כל ישראל".

כשבא שמואל להמליך את שאול למלך, שאול נחבא אל הכלים. כשבא שמואל להודיע לשאול שהוא איננו מלך, אומר לו שאול, "כבדני נא נגד זקני עמך.." למה ? לפני שטעם את הטעם של הכבוד לא רצה את הכבוד. אבל, אחרי שטועמים את הטעם של הכבוד זה מסוכן מאד מאד. ה' ירחם. לכן רבי יְהוֹשֻׁעַ בן חנניא, שעליו נאמר, "אשרי יולדתו", רצו למנות אותו להיות נשיא והוא לא רצה. הוא אומר בגמרא, "קודם שאעלה להיות ראש...", "מי שאומר לי תהיה נשיא, אני רוצה לשפוך עליו מים רותחים. אבל אחרי שאהיה נשיא מי שיגיד לי תרד אני ארצה להרוג אותו."

לכל אחד מישראל יש מצווה לכתוב ספר תורה. למלך יש מצווה שיהיה ספר תורה נוסף. מדוע ? איך שיבוא להתגאות יצמד לספר התורה ותסתלק ממנו הגאוה. מוראבי סיפר לי, שם בבגדד בין מנחה לערבית, אב בית הדין, הרב יחזקאל הלוי, היה קורא מוסר בבכי כל ערב. הוא היה קורא בספר "שבט מוסר" או בספר "ראשית חכמה". מסיים את "ראשית חכמה" חוזר ל"שבט מוסר". כולם היו מחכים לשיחה המוסרית הזו. הוא היה חסיד קדוש. מרב שהיה הולך בכפיפת ראש היתה לו גבנת. בכיס היתה לו קופסת טבק. אבל לא היה מריח בה. מדי פעם היה ממשש בכיס להרגיש את הקופסא. בנו ששון, זכיתי להכיר אותו, היה מנהל בית החולים היהודי בבגדד. מוראבי שאל אותו, מדוע החכם, מחזיק את קופסת הטבק, אבל אף פעם לא מריח אותה. אמר לו, בוא, אני אגלה לך. בקופסא היה מלא אפר. כשהוא היה מפחד, שיגבה ליבו מהכבוד שעושים לו, היה ממשש את הקופסא לזכור שהאדם יסודו מעפר. אברהם אבינו, אמר "ואנוכי עפר ואפר". אז מה יש להתגאות.

הגמרא אומרת על רב, ראש האמוראים, רבם של כל חכמי התלמוד, כשהיה בא לדרוש, היו באים למעלה מ 100,000 איש. מכיוון שכך, אי אפשר היה להכניס אותו, כי היה צפוף. לכן, היו מרימים אותו באפיריון (שניים שלושה גברתנים נושאים אותו על כפיים). כשהיו שמים אותו באפיריון הוא היה אומר, "אם יעלה אדם לשמיים שיאו סופו כגלל יהיה" לאן שיגיע האדם בסוף יהיה גלל. מי שמקבל

כבוד צריך להיזהר יותר. משה מלמד את יְהוֹשֻׁעַ שעליו להיות תקיף. אם מאבדים את ההנהגה מאבדים חס וחלילה את הכל.

> **כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת-הָעָם הַזֶּה, אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע השם לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם; וְאַתָּה, תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם.**
>
> דברים לא, ז

◆ **מדוע כתוב "כי אתה תבוא" למה לא "כי אתה תביא" ?**

רבותינו אומרים, שיְהוֹשֻׁעַ פחד. גם הוא עניו. ומה משה, שהוא כפני חמה, לא זכה להיכנס לארץ ישראל, אני כתלמידו אזכה להיכנס ? לכן אמר לו משה, "אתה תבוא". אני רואה שאתה נכנס לארץ ישראל.

י וַיְצַו מֹשֶׁה, אוֹתָם לֵאמֹר: מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים, בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה–בְּחַג הַסֻּכּוֹת. יא בְּבוֹא כָּל-יִשְׂרָאֵל, לֵרָאוֹת אֶת-פְּנֵי השם אֱלֹהֶיךָ, בַּמָּקוֹם, אֲשֶׁר יִבְחָר: תִּקְרָא אֶת-הַתּוֹרָה הַזֹּאת, נֶגֶד כָּל-יִשְׂרָאֵל–בְּאָזְנֵיהֶם. יב הַקְהֵל אֶת-הָעָם, הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף, וְגֵרְךָ, אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ–לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ, וְיָרְאוּ אֶת-השם אלוקיכם, וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת, אֶת-כָּל-דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

דברים לא, י–יב

בעזרת השם שנזכה שיבוא המשיח ותתקיים מצוות הקהל.

מה הענין של הקהל פה ? בתום השמיטה, אחרי סוכות חוזרים לעבודת האדמה. כדי שלא ישכחו, משה מזכיר להם, גם שתמה שנת השמיטה לא מפסיקים ללמוד תורה.

שאלה נוספת על פסוקים אילו:

מדוע קודם משה אומר לִיהוֹשֻׁעַ "תקרא" ואח"כ "הקהל" ? קודם צריך להקהיל את העם ואח"כ להקריא להם. העניין הוא שקודם "תאחד אותם". לא כמו היום, כל כך

הרבה מפלגות. צריך שלא יהיה פירוד, שתהיה אחדות. אתה תקרא להם להיות קהילה אחת. שלא יחפשו כל אחד מנהגי אבותיו ואז יש פירוד. כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם.

שמיטה מביאה אחדות. בשמיטה אין עני ועשיר. מי שהיה לו פרדסים הפקיר אותם. כרמים וזיתים גם הפקיר. אז יש אחדות. לכן, מתאים לעשות הקהל בתום שנת השמיטה.

הקהל את העם, האנשים והנשים והטף (לא, יב)- מבואר ברש"י, ע"פ הגמ' במס' חגיגה דף ג ע"א: "והטף - למה באו, לתת שכר למביאיהם" (לשון הגמ' בחגיגה- "אם אנשים באים ללמוד, נשים באות לשמוע, טף למה באין? כדי ליתן שכר למביאיהן").

אנשים באים ללמוד. נשים אפילו לא מבינות, עצם זה, שהן שומעות יש להם שכר. טף למה באים ? **לתת שכר למביאיהם**. כי כתוב בתורה להביא את הטף. מי ישמור על הטף ? בטח שיביאו אותם. למה היה צריך לכתוב להביא את הטף ? כדי לומר שיהיה שכר.

עוד כמה ימים יום כיפור. יום שלישי יש מצווה לאכול טוב. כל האוכל בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי. שאתה אוכל בתשיעי זה נקרא שאתה צם. יש כאלה שנוהגים לצום כל עשרת ימי תשובה. כל יום מכפר על אותו יום כל ימי חייך. לדוגמא, צם ביום רביעי, מכפר על כל ימי רביעי בימי חייו. אבל בערב כיפור, אוכלים "וכאילו צמים".

שואל ה"פרי חדש", למה כתוב תתענו אח"כ כתוב תאכלו ביום שלפני ? למה לא כתבו תאכלו בתשיעי ותתענו בעשירי?

תירוץ נפלא: השכר של אוכל והשכר של תענית הוא לא אותו דבר. אתה קונה לשבת משהו יותר משובח שאתה אוהב. זה שהתענה יש לו שכר הרבה יותר גדול כי הוא סובל. התורה אומרת, אתה אוכל ומקבל שכר על אוכל כאילו צמת. זה יותר

גדול. אם התורה היתה אומרת לאכול אז זה לא היה אותו שכר. אתה תאכל ותקבל שכר של צום אמיתי.

הרב אלכסנדר זיסקין, כותב, שביום כיפור, אם אדם צם, כל רגע נוסף, השכר שלו נעשה כפול ומכופל. בחצי השעה האחרונה של התענית השכר שלו עוד יותר גבוה. השכר בכל נדרי כמו בזמן הנעילה ? בזמן הנעילה האדם כבר מלאך קדוש, מזוכך וטהור. כל דקה נוספת השכר הולך וגדל פי כמה וכמה. הרגעים האחרונים של התענית הם שקולים כנגד אלף ימי כיפור שעבר עליך. ע"פ שיטת הגאונים חצי שעה אחרי שקיעה מסתיים הצום. חולה יכול לסיים 10 דקות קודם. כמה שהתענית מתארכת הזכות נעשית גדולה יותר. לכן כתוב "**לתת שכר למביאיהם**".

עוד פירוש ל"**לתת שכר למביאיהם**":

> " בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא "

מה שאנו אומרים בפתיחת ההיכל. את התפילה הזו כתב רבי שמעון בר יוחאי.

תפילה הנאמרת בזמן שארון הקודש פתוח לפני שמוציאים ספר תורה.

מקורה בזוהר, שם נאמר: "אמר רבי שמעון, כד מפקין (=כשמוציאים) ספר תורה בצבורא למקרא ביה, מתפתחן תרעי שמייא דרחמין (=נפתחים שערי שמים של רחמים),

וְמְעַרְרִין את האהבה לעילא (=למעלה), ואבעי ליה לבר נש למימר הכי (=וצריך אדם לומר כך): בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא. בְּרִיךְ כְּתָרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם.

וּפְרַקּוֹ יְמִינָךְ אַחֲזִי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ. וּלְאַמְטוֹיֵי לָנָא מְטוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין.

יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ (יש גורסים: בְּטִיבוּתָא). וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא.

לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיָת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא.

אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא. וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא.

אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמְקַמֵּי דִּיקָר אוֹרַיְתֵהּ. בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן,

לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא.

דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טָבָן וּקְשׁוֹט.

בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ. וְלִשְׁמֵהּ יַקִּירָא קַדִּישָׁא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן.

יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא.

(יש מוסיפים: וְתִיהַב לִי בְּנִין דִּיכְרִין דְּעָבְדִין רְעוּתָךְ[1])

וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דִּלְבָּאי וּלְבָא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. לְטַב וּלְחַיִּין וּלְשְׁלָם (אמן):

תרגום לעברית:

ברוך שמו של אדון העולם. ברוך כתרך ומקומך. יהא רצונך עם עמך ישראל לעולם.

וגאולת ימינך הראה לעמך בבית מקדשך. ולהביא לנו מטוב אורך ולקבל תפילותנו ברחמים.

יהי רצון מלפניך שתאריך לנו חיים בטוב, ולהיותי מנוי בתוך הצדיקים.

לרחם עלי ולשמור אותי ואת כל אשר לי ולכל עמך ישראל. אתה הוא זן לכל ומפרנס לכל.

אתה הוא שליט על הכל. אתה הוא ששולט על המלכים והמלכות שלך היא.

אני עבד של הקב"ה שסוגד לפניו ולפני יקר תורתו בכל זמן וזמן.

לא על אדם אני בוטח ולא על הן אלוקים אני סמוך, אלא באלוקי השמים,

שהוא אלוקי אמת ותורתו אמת ונביאיו אמת, ומרבה לעשות טובות ואמת.

בו אני בוטח, ולשמו היקר הקדוש אני אומר תשבחות.

יהי רצון מלפניך שתפתח ליבי התורה.

(ותתן לי בנים זכרים שעושים רצונך)

ותשלים משאלות ליבי ולבות כל עמך ישראל לטוב ולחיים ולשלום.

(התפילה וההסבר מאתר ישיבת בית-אל)

יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ (יש גורסים: בְּטִיבוּתָא). וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא.

יהי רצון מלפניך שתאריך לנו חיים בטוב, ולהיותי מנוי בתוך הצדיקים.

בתפילה זו, אנו מבקשים אריכות ימים עם טוב ואני אהיה רשום בתוך הצדיקים. ביאר רבי יהונתן אייבשיץ פירוש נפלא מאד. מי נחשב היום צדיק ? יש ירידת הדורות. העגלון של פעם נחשב היום תלמיד חכם. מכיוון שהדורות הולכים ויורדים אז מי שידע תורה היום בדורות הבאים יחשב לחכם יותר. הגמרא אומרת במסכת סוטה, החזנים יהיו כמלמדי תינוקות, מלמדי תינוקות יהיו כמו סתם אנשים. כל דור יורדים עוד מדרגה.

אח"כ משה רבינו אומר תוכחה.

טז וַיֹּאמֶר השם אֶל-מֹשֶׁה, הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם-אֲבֹתֶיךָ; וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה אַחֲרֵי אֱלֹהֵי נֵכַר-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר הוּא בָא-שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ, וַעֲזָבַנִי, וְהֵפֵר אֶת-בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ. יז וְחָרָה אַפִּי בוֹ בַיּוֹם-הַהוּא וַעֲזַבְתִּים וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם, וְהָיָה לֶאֱכֹל, וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת, וְצָרוֹת; וְאָמַר, בַּיּוֹם הַהוּא, הֲלֹא עַל כִּי-אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי, מְצָאוּנִי הָרָעוֹת הָאֵלֶּה. יח וְאָנֹכִי, הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא, עַל כָּל-הָרָעָה, אֲשֶׁר עָשָׂה: כִּי פָנָה, אֶל-אֱלֹהִים אֲחֵרִים. יט וְעַתָּה, כִּתְבוּ לָכֶם אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְלַמְּדָהּ אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, שִׂימָהּ בְּפִיהֶם: לְמַעַן תִּהְיֶה-לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, לְעֵד-בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. כ כִּי-אֲבִיאֶנּוּ אֶל-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָיו, זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ, וְאָכַל וְשָׂבַע, וְדָשֵׁן; וּפָנָה אֶל-אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וַעֲבָדוּם, וְנִאֲצוּנִי, וְהֵפֵר אֶת-בְּרִיתִי. כא וְהָיָה כִּי-תִמְצֶאןָ אֹתוֹ רָעוֹת רַבּוֹת, וְצָרוֹת, וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד, כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ: כִּי יָדַעְתִּי אֶת-יִצְרוֹ, אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם, בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ, אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי. כב וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת, בַּיּוֹם הַהוּא; וַיְלַמְּדָהּ, אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כג וַיְצַו אֶת-יְהוֹשֻׁעַ בִּן-נוּן, וַיֹּאמֶר חֲזַק וֶאֱמָץ-כִּי אַתָּה תָּבִיא אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם; וְאָנֹכִי, אֶהְיֶה עִמָּךְ. כד וַיְהִי כְּכַלּוֹת מֹשֶׁה, לִכְתֹּב אֶת-דִּבְרֵי הַתּוֹרָה-הַזֹּאת-עַל-סֵפֶר: עַד, תֻּמָּם. כה וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת-הַלְוִיִּם, נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית-השם לֵאמֹר. כו לָקֹחַ, אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה, וְשַׂמְתֶּם אֹתוֹ, מִצַּד אֲרוֹן בְּרִית-השם אֱלֹהֵיכֶם; וְהָיָה-שָׁם בְּךָ לְעֵד. כז כִּי-אָנֹכִי יָדַעְתִּי אֶת-מֶרְיְךָ, וְאֶת-עָרְפְּךָ הַקָּשֶׁה; הֵן בְּעוֹדֶנִּי חַי עִמָּכֶם הַיּוֹם, מַמְרִים הֱיִתֶם עִם-השם, וְאַף, כִּי-אַחֲרֵי מוֹתִי. כח הַקְהִילוּ אֵלַי אֶת-כָּל-זִקְנֵי שִׁבְטֵיכֶם, וְשֹׁטְרֵיכֶם; וַאֲדַבְּרָה בְאָזְנֵיהֶם, אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְאָעִידָה בָּם, אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ. כט כִּי יָדַעְתִּי, אַחֲרֵי מוֹתִי כִּי-הַשָּׁחֵת תַּשְׁחִתוּן, וְסַרְתֶּם מִן-הַדֶּרֶךְ, אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם; וְקָרְאַת אֶתְכֶם הָרָעָה, בְּאַחֲרִית הַיָּמִים-כִּי-תַעֲשׂוּ אֶת-הָרַע בְּעֵינֵי השם, לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם. ל וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה, בְּאָזְנֵי כָּל-קְהַל יִשְׂרָאֵל, אֶת-דִּבְרֵי הַשִּׁירָה, הַזֹּאת-עַד, תֻּמָּם. {ש}

וְהֵפֵר

יש חומשים שבהם כתוב פ' עם פתח. זה לא נכון. הניקוד הנכון הוא עם צירה. גם בפסוק כ' הפ' עם צירה.

וְאָמַר, בַּיּוֹם הַהוּא, הֲלֹא עַל כִּי-אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי, מְצָאוּנִי הָרָעוֹת הָאֵלֶּה. יח וְאָנֹכִי, הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא, עַל כָּל-הָרָעָה, אֲשֶׁר עָשָׂה: כִּי פָנָה, אֶל-אֱלֹהִים אֲחֵרִים.

דברים לא, יז–יח

◆ **מה הם תנאי התשובה?**

וויתור, חרטה וקבלה לעתיד.

מצוות עשה מן התורה, לומר "חטאתי עוויתי פשעתי" בכיפור. פעם אחת ביום ופעם אחת בלילה.

אחרי הווידוי צריך חרטה על מה שעשה. יגיד "חבל שעשיתי כך. אוי לי שכך עשיתי" ומקבל להבא.

אלה שלושת התנאים לתשובה. מי שמקיים אותם נחשב צדיק גמור.

> , הֲלֹא עַל כִּי-אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי, מְצָאוּנִי הָרָעוֹת הָאֵלֶּה..
>
> דברים לא, יז

◆ **האיש שמתואר כאן אומר ווידוי אז למה הוא נענש?**

כי הוא מתוודה רק היום שרע לו. כשהוא רואה את החרב אז הוא צועק. מסירים את החרב והוא מקשה את ליבו. כמו פרעה. סרה המכה וליבו מתקשה. לכן, תזהר. אל תסתכל רק על אותו היום.

כשחס ושלום, נחלשת האמונה של האדם בקב"ה, בגלל זה באים לו הרעות. אסור לאדם להיחלש באמונתו. צריך להאמין בקב"ה בכל תנאי ובכל מצב.

סגולה לזה בשמע ישראל

> שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וְאָהַבְתָּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל-לְבָבְךָ
> וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדֶךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
> הַיּוֹם, עַל-לְבָבֶךָ. וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ, וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ, וּבְלֶכְתְּךָ
> בַדֶּרֶךְ, וּבְשָׁכְבְּךָ, וּבְקוּמֶךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל-יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ.
> וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ, וּבִשְׁעָרֶיךָ.
>
> דברים ו, ד–ט

דרשה הגמרא,

בכל לבבך-בשני יצריך.

בכל נפשך-אפילו הוא נוטל נפשך.

בכל מאדך-בכל ממונך. פירוש אחר, בכל מידה ומידה שהוא מודד לך אתה הווה מודה לו במאד מאד.

חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה. ה' יצילנו. אסור לאדם להיות עובד ה' רק בתנאים מסויימים.

- **מה זה "רעות רבות וצרות"?**

השיבה הגמרא, צרות זו לזו. לפעמים יש לו שתי מחלות ומה שרפואה לזה מכה לזה. ומה שמכה לזה רפואה לזה. אילו שסובלים מסוכר ומהלב אז יש תרופות שטובות לסוכר ולא טובות ללב. או אדם שיש לו מידת הגאווה וגם מידת הקנאה. מה התרופה של הגאה. יסתכל ויראה שיש אנשים גדולים ממנו. יש לו מיליון דולר, ולשני יש 10 מיליון דולר, מה יעזור לו שתגיד לו יש מישהו שיש לו 10 מיליון דולר, כי זה יעורר את מידת הקנאה. הגאווה והקנאה הן צרות זו לזו.

אח"כ צוותה אותנו התורה, " יטוּעַתָּה, כִּתְבוּ לָכֶם אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְלַמְּדָה אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, שִׂימָה בְּפִיהֶם: לְמַעַן תִּהְיֶה-לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, לְעֵד–בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל."

זאת המצווה האחרונה שבתורה.

- **מה זה כתבו לכם?**

בדר"כ הולכים לעשיר אומרים לו תלמד תורה, הוא עונה שהוא עסוק. אז מי ילמד תורה? העניים, אנחנו העשירים עסוקים עד הראש. לכן כותבת התורה, כתבו לכם. אתה תלמד ! אל תגיד שאחרים ילמדו. אתה יודע מה, אני מוכן ששלושה אברכים ילמדו במקומי ואני אשלם. לא! תלמד אתה.

שִׂימָה בְּפִיהֶם

דברים לא, יט

שהפה שלך יהיה טהור. לא יכול שבאותו פה שלכלך אותו ילמד בו תורה. אכל מאכלות אסורות או הוציא קללות מפיו, איך יברך? צריך לשמור את הפה. במיוחד בימים האלה. ימי תשרי, השכינה שרויה בפה. צריך לדבר אמת. בי"ג מידות מופיעה מידת האמת. החודש הזה הוא חודש השביעי, לכן, התפילה בו מתקבלת. קרוב השם לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת.

דרשו את ה' בהימצאו קראוהו בהיותו קרוב.

הקב"ה קרוב אלינו.

המגיד מדובנה אומר, זה ההבדל בין הדורות שלנו לדורות הראשונים. הדורות הראשונים לא היה להם הרבה צרות. היה להם צרה אחת. או צרה של פרנסה או גידול ילדים. בדור האחרון, כל הצרות. אותם מילים כתב ר' אברהם אזולאי, הוא כתב את ספרו, "חסד לאברהם" לפני 400 שנה". פעם, עד שהיה אדם חולה, אז היה בגיל 70-80. היום השם ישמור, גם צעירים חולים, גם תינוקות נולדים עם בעיות. מדוע ? משום שיש מכירת חיסול. מכיוון שזה סוף הדורות. זה הדור האחרון. לכן, אתה רואה צעירים עם חולאים. לפעמים אתה רואה אדם עם 5 חולאים. כי הוא מתקן עכשיו ל 500 שנה. הגמרא אומרת, אם ראית דור שצרות באות עליו כנהר חכה לו. רש"י אומר, שלא תהיה מנוחה. יש צרות מסוגים שונים, דיור, כלכלה, מחלות, פרנסה... חוסר מנוחה מכל הסוגים, תדע שזה כבר הסוף. מגיע הזמן שצריך לגאול אותנו. "צרות רבות ורעות".

אמרה הגמרא, **אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף.**

מה פירוש? יש למעלה אוצר של נשמות. ביום שתרד הנשמה האחרונה משיח בא. זה גם סוד הגשם. כל טיפה של גשם שיורדת מזרזת את הגאולה.

נאמר במסכת תענית:

"גדול יום הגשמים כיום שנתנה בו תורה.

גדול יום הגשמים כיום שנבראו שמים וארץ.

גדול יום הגשמים כיום תחיית המתים.

גדול יום הגשמים שאפילו ישועה פרה ורבה.

אין הגשמים יורדים אלא אם כן נמחלו עוונותיהם של ישראל.

גדול יום הגשמים שאפילו פרוטה שבכיס מתברכת בו.

גדול יום הגשמים כיום קיבוץ גלויות.

גדול יום הגשמים שאפילו גיסות פוסקות בו."

ברגע שתרד כל מכסת הטיפות תהיה גאולה.

הגמרא אומרת, 18 קללות קילל ישעיה את האויבים שלו. ולא נחה דעתו עד שאמר, "הילד יקום על הזקן, והבזוי יקום על האדם הנכבד". כל הקללות האלה התקיימו בנו. אם היה זקן רשע ימרוד בו הבן שלו. הכוונה היא טובה. אתה אמרת לי לא להניח תפילין אני אניח תפילין. אתה אמרת לי לא לשמור שבת, אני אשמור שבת.

- **לאיזו צורך צריך שהנשים תבאנה למצוות הקהל?**

תלמד מהאישה שסובלת צער היריון, לידה, גידול ילדים, גם בגיל 80 הוא יצעק "אמא".

האישה מוסרת את נפשה לילדיה והיא לא קצה בזה. תלמד ממנה. תעבוד את השם בכל מצב.

מהטף מה תלמד? לקחת לו צעצוע הוא צועק. תלמד גם אתה. חסר לך ? תבקש מהקב"ה איך לך דעת ללמוד תורה, תבקש מהקב"ה שיתן לך דעת.

דוד המלך היה רוקד לפני הקב"ה. אני למדתי לרקוד מהתינוקות. אם קונים לילד קטן מתנה הוא קופץ וצועק.

גם הגרים באים למצוות הקהל.

- **מה יש ללמוד מהגרים?**

גר נולד מטומאה. והוא בא בברית השם. נכנס למחנה ישראל. מקיים מצוות בשמחה. תלמד ממנו ותאמר, מה זה שנולד בטהרה תראה איך הוא עובד את השם, אז אני על אחת כמה וכמה.

לתת שכר למביאיהם

- **מה זה ל"מביאיהם"?**

הגמרא אומרת, אצל משה רבינו, "והביטו אחרי משה עד בואו האהלה."

- **מה פירוש?**

הכוונה, איך משה יילוד אישה כזה צדיק? עולה למרום. מקבל את התורה. בוודאי יש לו אמא צדקת. לא יתכן שנולד בן כזה, אלא אם כן, אמו קדושה וטהורה. הכוונה לשבח מצד אימו. תביא את הנשים למען שילמדו ויגידו "אשרי יולדתו".

שתהיה לכם כתיבה וחתימה טובה.

לעילוי נשמת לעילוי נשמת הורי היקרים

אפרים שמעון (אפי) אריאל שמעון בן מיסה

בן עוזיהו מרדכי וסיגל שיחיו. מזל בת וסינה

הסודות להצלחה שלך

לתת, לאהוב, לצמוח

www.yoursuccesstoolbox.com

סרקו לאתר

לכל החוברות באתר